

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

NR. 106 / Iunie 2020

106

Educație prin lectură în gimnaziu

| **ADRIANA SANDU**

Huck Finn sau O Poveste din Sud

| **LARISA MASAY**

Creativitatea – premisă a învățării la orele de limba engleză

| **MIHAELA-LAURA CUIBUȘ**

Activități pentru formarea rutinelor, în perspectivă constructivistă

| **ROSSANA-ELENA JIANU**

Jurnal de pandemie și orar pentru „Școala de acasă”

| **MONICA STOICA**

Platforme educaționale pentru învățarea fundamentelor internaționale ale informaticii

| **EDINA TIMB**

Platformă de e-learning pentru religie

| **IONIȚA TIMIȘ**

Editor: Institutul pentru Educație

Online: www.iteach.ro/experientedidactice

Partener: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:

iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X

ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **Institutul pentru Educație**

www.iEdu.ro | 0722.458.000

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Doru ȘTEFĂNESCU (fundația Institutul pentru Educație)

dr. Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea
Profesorilor)

dr. Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

dr. Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra ARAMĂ (Institutul de Științe ale Educației)

dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea
Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

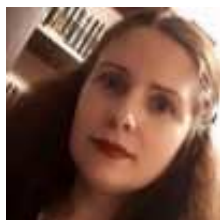
PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experientedidactice

Educație prin lectură în gimnaziu

De **Adriana Sandu**

Școala Gimnazială Nr. 119 Vasile Voiculescu (București)

Educarea elevilor de gimnaziu prin intermediul lecturii conduce către atingerea unor competențe importante în formarea unui profil al absolventului de școală generală. Parcurgerea unei cărți bune reprezintă un beneficiu spiritual excepțional pentru tânărul aflat în formare. Operele literare oferă o bogăție culturală pe care elevii o pot valorifica pe parcursul vieții, deoarece educația se continuă și după anii de școală.

Mediul școlar are un rol important în dezvoltarea spirituală și fizică a tânărului, pregătindu-l pentru profesia pe care o va urma, formând și consolidând ansamblul de cunoștințe pe care individul îl duce cu el mai departe. Astfel, cititorii de cărți se dezvoltă pe băncile școlii, iar menirea cadrelor didactice e să cultive pasiunea pentru lectură în sufletul micilor cititori. Dascălii au dificila misiune de a „concura” cu mass-media și jocurile de calculator, făcând din lectură nu doar o alternativă eficientă, ci una de preferat.

Lectura este un element decisiv în formarea, dezvoltarea și consolidarea personalității elevilor. Fără îndoială că deprinderea capacității de a lectura ajunge să fie un fundament în pregătirea pentru toată viața. Atunci când nu există o persoană care să dirijeze această activitate, mulți elevi nu simt plăcerea de a citi și, mai rău, se pot îndrepta spre activități care pot afecta drumul lor în viață. Numai o lectură dirijată poate să confere un interes permanent pentru intrarea în lumea fermecătoare a literaturii.

Acest aspect determină dorința de a citi o operă din plăcere, de a pătrunde în lumea fantastică a cărții. Lectura a pierdut în ultima vreme în fața concurenței nefaste cu mass-media, iar cartea este cea care suportă consecințele. În biblioteci sau în alte locuri, lectura poate fi totuși o experiență unică, interesantă și captivantă. Ea este o modalitate de a educa, a instrui și a contribui la formarea valorilor morale ale tinerilor. Lectura oferă copiilor frumusețile inefabile ale poveștilor, povestirilor și ale altor texte, unde imaginația zboară, trăind împreună cu personajele emoții, dezamăgiri, speranțe.

Experiența de viață dobândită în urma parcurgerii unui text este foarte importantă, pentru că puterea exemplului pe care îl oferă personajele, aspectele din conținutul citit se reflectă în formarea unor concepții despre lume și existență.

Scriitorul român I.L. Caragiale afirma cu aproape un secol în urmă: „O carte bună de citire, în vârsta fragedă, este, poate, una din împrejurările cele mai hotărâtoare ale unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărți căzute la vreme bună în mâinile unui copil, tot așa precum

umbrele multor stejari seculari se datoresc căderii unei ghinde pe pământ prielnic”. Lectura este o activitate fundamentală în procesul învățării, al formării personalității pe parcursul întregii vieți. Trebuie să-i convingem pe elevi să citească mai mult și această influență o putem exercita explicându-le ce pot descoperi ei prin parcurgerea textului scris: emoții, trăiri, identificarea cu personajele, libertatea de a alege, de a lua atitudini, de a comenta.

Lectura unei opere este forma cea mai utilă de evoluție spirituală, aducătoare de satisfacții intelectuale și emoționale superioare, în urma receptării mesajului unei opere literare. Cultivarea interesului pentru lectură poate fi însă stimulat și prin prezentarea cărților recomandate cu ajutorul suportului audio-video, utilizând astfel și mijloace moderne.

Formarea unei atitudini pozitive față de lectură, descoperirea aptitudinilor de creație ale elevilor și dezvoltarea acestora, pentru a-i modela pe viitorii consumatori și creatori de frumos, nu se pot realiza numai în orele de literatură. De aceea, dascălii promovează o serie de activități extrașcolare care, prin caracterul lor mai liber, deschis, pot stimula în mai mare măsură creativitatea elevilor, cultivându-le interesele și înclinațiile pentru literatură.

Rezultate importante în atragerea copiilor și adolescenților spre lectură le conferă lansările de carte în cadrul activităților școlii, punerea în scenă de către elevi a unor opere dramatice sau epice, dar și cenaclurile literare, concursurile de creație literară organizate la nivelul unităților școlare sau în parteneriat cu alte instituții. Se poate realiza un simpozion, la care să participe elevi de la toate clasele; copiii sunt foarte receptivi, prezintă cartea pe care au citit-o și apoi o pun în scenă, îndrumați de cadrul didactic, și sunt încântați.

Operele religioase, având conținut istoric sau moral, sunt foarte apreciate de elevi dacă sunt pe măsura înțelegerii lor. Cele mai interesante și mai plăcute sunt lecturile care prezintă viețile sfinților și faptele morale ale acestora sau ale creștinilor obișnuiți, întâmplări prezentate sub forma narațiunilor morale scurte. Lecturile care prezintă miracole din trecutul îndepărtat sau relativ recente sunt cele care captează atenția, impresionează conving și sensibilizează tânărul.

Lectura este o activitate deosebită care implică multe operații ale gândirii (comparația, analiza, sinteza), iar deprinderea de a parcurge un text de plăcere se formează începând cu primul an de studiu. În acest sens, trebuie să existe o strânsă colaborare între bibliotecă și clasă, în scopul creării și dezvoltării deprinderii de a citi. Biblioteca trebuie să fie un spațiu primitor, să dezvăluie o picătură din tezaurul său și să promită multe satisfacții celor ce-i vor trece pragul pe mai departe. Activitățile organizate de bibliotecă vor fi mai diversificate și mai specializate. Pe lângă obișnuitele aniversări ale scriitorilor și altor personalități culturale și științifice, se pot organiza cercuri de lectură pe baza unor planificări stabilite împreună cu consilierul educativ al școlii, profesorii de limba și literatura română, istorie, chiar cu psihologul școlii, mai ales dacă se are în vedere și includerea unor elevi cu cerințe educative speciale. În cadrul acestor cercuri se realizează lectura selectivă a unor opere din bibliografia obligatorie și facultativă, urmând ca elevii să le parcurgă în întregime acasă. La următoarele întâlniri, vor avea loc discuții pe baza textelor citite, se fac aprecieri și se trag concluzii. Este foarte important ca între elevi și profesor, respectiv, bibliotecar, schimbul de informații să nu fie o comunicare monologată, să se

accepte și punctul de vedere al celui ce descoperă conținutul cărții, identificând astfel și necesitățile sau preferințele acestuia în materie de lectură.

Este necesar ca toate aceste cercuri de lectură să nu fie percepute de elevi drept acțiuni obligatorii și să nu se simtă constrânși să participe, ci să vină cu plăcere, să conștientizeze că ele contribuie la formarea și modelarea personalității lor. Fiecare oră de cerc se va derula pe baza unui proiect alcătuit conform regulilor specifice, cu prezentarea scopului, a obiectivelor, precum și a strategiilor folosite, a posibilităților de evaluare și de stimulare a elevilor.

O altă activitate compatibilă cu nivelul de dezvoltare intelectuală a elevilor din ciclul gimnazial este cenaclul literar, o activitate specială, rezervată elevilor cu aptitudini literare și critice deosebite și presupune, în primul rând, valorificarea lecturii operei literare. Totuși, cenaclul este accesibil tuturor elevilor, o parte dintre aceștia putând asigura auditoriul și este de la sine înțeles că discuțiile purtate în cadrul activității și materialele prezentate vor fi de un real folos atragerii elevilor către lectură și, în ultimă instanță, în formarea lor intelectuală. Lectura valorizantă va fi urmată de discuții la un nivel superior celui specific cercului de lectură, precum și de prezentarea unor creații ale elevilor. De aceea se poate spune că un asemenea tip de activitate este un prim nivel în selectarea și încurajarea elevilor cu aptitudini de creație literară. Evident, la ședințele cenaclului pot participa literați, alte personalități ale vieții publice culturale.

Sesiunile de comunicări și referate reprezintă o altă posibilitate de atragere a tinerilor spre lectură, spre un studiu intens și concret direcționat. Fie că sunt realizate cu participarea elevilor, a cadrelor didactice sau mixtă (după specificul și subiectele alese), acestea au ca public țintă, în primul rând, elevii și constituie o formă superioară de ascensiune spre cultură, prin lectură, prin cea științifică, mai ales.

Clubul de teatru poate include activități de durată (un an școlar sau chiar mai mult), cu valențe formative complexe și importante, având implicații directe asupra membrilor săi, micii actori, regizori sau scenariști, dar și indirecte, asupra celorlalți elevi care vor învăța cum să se comporte într-o sală de teatru și să aprecieze astfel de reprezentații.

Lectura suplimentară devine parte din viața noastră încă din anii de școală. Selectarea operelor potrivite particularităților de vârstă și individuale revine învățătorului, care cunoaște cel mai bine afinitățile sufletești ale elevilor precum și conținutul educativ necesar într-o anumită etapă a evoluției lor. Dacă elevul deschide cartea din curiozitate și insistă, susținut fiind și de aprecierile primite la clasă, el va realiza mari progrese: prin informație; prin asimilarea citirii coerente, cursive, expresive, conștiente; prin implicare afectivă; prin însușirea unui vocabular expresiv; prin îmbogățirea lexicului.

Lectura cărților de calitate este un act extrem de important în evoluția noastră ca indivizi și, fără îndoială, reprezintă o activitate utilă, poate chiar vitală, în formarea membrilor unei societăți civilizate.

Bibliografie

Joița, Elena (coordonator); Ilie, V.; Vlad, M.; Frăsineanu, E. - „Pedagogie și elemente de psihologie școlară”, Editura Arves, 2003.

Marinescu, Valeriu - „Predarea-învățarea limbii și literaturii

române în gimnaziu și în liceu”, Ed. Fundației România de Măine, 2007.

Huck Finn sau O Poveste din Sud

De **Larisa Masay**

Colegiul Național Radu Greceanu, Slatina (Olt)

În contextul noilor programe școlare pentru gimnaziu și al modelului de proiectare bazat pe formarea și dezvoltarea de competențe cheie, articolul de mai jos își propune să readucă în atenția profesorilor de limba engleză romanul *Aventurile lui Huckleberry Finn*, un text accesibil, deși complex, emoționant și amuzant în același timp. Fie că sunt clasice sau bazate pe elemente și tehnici dramatice, interactive, activitățile din cele patru ore care compun această unitate de învățare au rolul de a se completa pentru a forma o imagine de ansamblu a unei epoci, precum și pentru a re-crea o poveste atemporală.

1. Context

Romanul *Aventurile lui Huckleberry Finn*, al scriitorului american Mark Twain, reprezintă în egală măsură un document geografic valoros și un document istoric care ilustrează cu acuratețe relațiile inter-rasiale din secolul XIX, lucru care îi permite să devină o resursă importantă pentru profesorii care își propun să atingă subiectul atât de sensibil al sclaviei în Statele Unite ale Americii în acea perioadă. În afară de prezentarea contextului istoric, romanul permite accesul nemijlocit la o poveste de viață, cu personaje palpabile, reale, dintre care unul chiar la vârsta adolescenței, cu care elevii noștri să poată rezona.

Așadar textul în sine este foarte ofertant, din diverse puncte de vedere – social, politic, cultural. Din punct de vedere social, romanul a redevenit faimos în secolul XX nu atât pentru notorietatea autorului, cât mai ales datorită controverselor aprinse create, care au dus ocazional la interzicerea textului în câteva state din sudul SUA.

Din punct de vedere politic, subiectul aduce în discuție noțiuni legate de Constituția SUA, de divizarea statelor în funcție de viziunea acestora asupra sclaviei, de Mișcarea Aboliționistă din perioada 1835-1845.

Din punct de vedere cultural, sunt numeroase referirile la tradiții și superstiții, atât de frecvente în secolul al XIX-lea mai ales în comunitatea din care provine Jim. Viziunea lui Mark Twain este că, în sine, cultura comunității din Sud este cel mai adesea dominată de cruzime și barbarism, iar parte din maturizarea lui Huck este realizarea diferențelor dintre aparență și esență, ilustrate prin prăpastia dintre ceea ce par oamenii a fi la suprafață și structura lor intrinsecă.

2. Dezvoltarea de competențe cheie

În contextul noilor programele școlare se susține un model de proiectare orientat pe formarea și dezvoltarea competențelor cheie ale elevilor și care reglează, în egală măsură, activitatea profesorului la clasă. Pe scurt, departe de a se dezvolta izolat, fiecare disciplină contribuie la realizarea unei imagini de ansamblu cât mai complete a profilului de formare al absolventului. În plus, fiecare competență este legată de realitatea care né înconjoară, importantă fiind corelarea informațiilor cu posibilitatea aplicării lor în viața de zi cu zi.

În mod evident așadar, orele de limba engleză pun accentul atât de dezvoltarea competenței de comunicare în limba modernă, cât și pe toate celelalte competențe. Iar scopul tuturor activităților nu este realizarea unei înșirui de cunoștințe gramaticale sau lexicale, ci, după cum am precizat mai devreme, dezvoltarea competențelor cheie ca un tot unitar.

În ceea ce privește atingerea acestora prin studiul fragmentelor din romanul Aventurile lui Huckleberry Finn, acest lucru se poate realiza după cum urmează:

1. Comunicare în limba maternă – folosirea textului ca pretext pentru foarte scurte exerciții de traducere sau pentru folosirea expresiilor idiomatice.
2. Comunicare în limba engleză – înțelegerea textului scris, cu particularitățile sale (limbaj informal, diferențe de folosire a limbajului de la o clasă socială la alta, limba engleză din zona de Sud a Statelor Unite ale Americii), exerciții de rezumare a textului sau de scurtă descriere de personaj, etc.
3. Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B) – folosirea noțiunilor de bază din știința și tehnica navigației, frecvente în roman.
4. Competența digitală – realizarea în echipă de proiecte de prezentare a contextului istoric, a personajelor, a traseului geografic parcurs de către personaje de-a lungul râului Mississippi.
5. A învăța să înveți – realizarea unui plan în grupul de lucru pentru cercetarea circumstanțelor istorice sau pentru prezentarea traseului râului Mississippi, cu marcarea punctelor importante pentru desfășurarea acțiunii romanului.
6. Competențe sociale și civice – realizarea în echipă a unui proiect legat de importanța drepturilor omului în secolul XXI, precum și de celebrarea diversității, de oricare tip ar fi aceasta.
7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat – realizarea unei broșuri de prezentare /a unui pliant pentru o agenție de turism, care să conțină informații geografice despre sudul Statelor Unite, cu referire la roman.
8. Sensibilizare și exprimare culturală – pe baza proiectului legat de importanța și necesitatea recunoașterii drepturilor omului, realizarea pledoariei apărării lui Jim în situația ipotetică și puțin probabilă, dată fiind epoca, în care acesta ar fi fost capturat și judecat.

3. Proiectarea unei unități de învățare.

Disciplina Limba engleză L1, Clasa a VIII-a

ORA 1

Adventure, Adventure!

C. S. ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE RESURSE EVALUARE
OBSERVAȚII 2.1.

Relatarea unei întâmplări/a unor experiențe personale

Lansarea temei printr-o discuție asupra termenului “*adventure*”, cu referire la cărțile citite /filmele vizionate

Discuție derivată asupra personajului preferat

(*Who’s your all time favourite adventure book or film character? Why?*)

PowerPoint cu imagini de pe internet

Frontal

15 min

3.3.

Identificarea sensului global al unor articole sau interviuri

Exercițiu de corelare a informațiilor – așezarea în ordine a paragrafelor care formează rezumatul romanului *The Adventures of Huckleberry Finn* Text suport

Fișe de lucru

Lucru în echipă (2 elevi)

15 min

Feedback la fișele de lectură ale echipei 3.1.

Deducerea din context a semnificației cuvintelor necunoscute

Exerciții de asociere cuvânt-explicație pentru a deduce din context semnificația cuvintelor necunoscute Text suport – extras din roman (A)

Fișe de lucru

Lucru în grup (4–5 elevi)

15 min

Feedback la fișele de lectură ale grupului 4.2.

Redactarea de texte simple și coerente pe teme de interes

Realizarea unui rezumat al extrasului din roman (A), cu accent asupra relațiilor dintre personaje Frontal și individual Temă pentru acasă.

ORA a 2-a

Huck Finn: “You’re the best friend I ever had, Jim.”

Jim: “You’re the only friend I ever had...”

2.3.

Exprimarea unei sugestii sau a unei reacții la o propunere în cadrul unui dialog informal

Prezentarea personajelor /relațiilor dintre personaje, așa cum apar acestea în extrasul (A) Frontal

15 min

Feedback individual 3.2.

Identificarea aspectelor principale din articole scurte pe teme familiare și de actualitate

Extragerea de informații dintr-un text care prezintă personajele principale într-un context /moment din roman

How would you describe Huck and Jim?

4 Texte suport – Extrase din roman (B), ©, (D), (E)

Lucru în grup (grupuri de 5 elevi)

20 min

Feedback acordat grupului Fiecare grup lucrează pe un extras diferit din roman. 2.2.

Participarea la scurte conversații în contexte obișnuite, asupra unor subiecte generale

Dialoguri în grupuri noi formate, pentru a crea o imagine de ansamblu a personajului, conform celor 4 texte de mai sus (B+C+D+E) Lucru în grupele noi formate (4–5 elevi)

20 min

Feedback acordat noului grup Fiecare grup va fi format din 4 elevi, dintre care fiecare a parcurs și analizat deja un anumit extras la activitatea anterioară.

ORA a 3-a

"I meant to behave, but there were so many other options."

2.2.

Participarea la scurte conversații în contexte obișnuite, asupra unor subiecte generale

Alegerea fragmentului care prezintă cel mai bine esența relației dintre cele două personaje principale Lucru în aceleași grupe de elevi

10 min

2.3.

Exprimarea unei sugestii sau a unei reacții la o propunere în cadrul unui dialog informal

Dramatizarea /realizarea unei imagini fixe (still image) care surprinde această relație Lucru în aceleași grupe de elevi

20 min

Feedback acordat grupului 2.4.

Manifestarea interesului pentru calitatea exprimării /interacțiunii

Oferirea de feed-back colegilor pentru prezentarea mini-proiectelor de mai sus (dramatizare /still image) Frontal

20 min

Inter-evaluare

ORA a 4-a

"All modern American literature comes from one book by Mark Twain called Huckleberry Finn." (Ernest Hemingway)

2.1.

Relatarea unei întâmplări /a unor experiențe personale

Lansarea unei conversații despre experiențe personale, pornind de la unul din citatele celebre din *Huckleberry Finn*:

"Right is right, and wrong is wrong, and a body ain't got no business doing wrong when he ain't ignorant and knows better."

"I do not wish any reward but to know I have done the right thing."

Text /cite

Frontal

10 min

1.1.

Selectarea principalelor idei din programe TV /înregistrări audio-video pe teme familiare, dacă se vorbește relativ rar și cu claritate

Completarea unei grile de vizionare după urmărirea unui program Video documentar bigrafic Mark Twain

Fișe de lucru – grilă de evaluare

15 min

Feedback la fișele de lucru realizate 2.2.

Participarea la scurte conversații în contexte obișnuite, asupra unor subiecte generale

Conversații simple despre film /personalitatea prezentată 10 min Feedback individual 4.2.

Redactarea de texte simple și coerente pe teme de interes

Realizarea unui scurt rezumat pe baza reperelor din filmele documentare prezentate 15 min Feedback individual

Temă pentru acasă

Continuarea ca temă dacă rezumatul nu este terminat în clasă.

4. Aplicare la clasă - Jurnal reflexiv

Așa cum era de așteptat, tipurile de activități propuse elevilor clasei a VIII-a pe parcursul primelor două ore din unitatea de învățare *Huck Finn sau O Poveste din Sud* au fost primite cu entuziasm, datorită mijloacelor media și a metodelor interactive folosite. Cel mai probabil, rezultatele așteptate au fost atinse pe de o parte datorită imaginilor și a scurtelor filmulețe prezentate, pe de alta datorită faptului că elevii au putut inter-relaționa cu colegii lor pe o temă de interes comun.

Exercițiile de înțelegere a textului citit care au urmat, desfășurate fie în perechi, fie în grupuri, au avut pe de o parte scopul de a le consolida elevilor încrederea în forțele proprii, iar pe de alta pe acela de a introduce în acest fel rezumatul romanului și primul fragment, amândouă adaptate nivelului lor de limbă engleză. Au fost totuși păstrate în adaptarea făcută fragmentului din roman particularitățile de limbă și discurs informal, colocvial, dialectal, ale lui Huck și Jim, pe care elevii s-au bucurat să le descopere în contextul orei de limba engleză. Foarte probabil, chiar datorită acestui tip de discurs, Huck și Jim au devenit imediat personaje prietenoase, agreabile, iar tema pentru acasă, legată de prietenia celor doi, a devenit mai ușor de realizat.

Ora a doua a început chiar cu această analiză a prieteniei dintre cele două personaje și a continuat cu ceea ce a fost gândit a reprezenta un joc de puzzle, care să combine cât mai multe caracteristici ale celor două personaje. Prin fragmentele B, C, D, E, adaptate la rândul lor, intenția a fost să se realizeze o anumită imagine a unuia sau altuia dintre cei doi.

Când această imagine a prins contur în fiecare grup, toți membrii grupului a fost integrați într-un altul, în care fiecare a venit cu o poveste anume. Așadar, fiecare membru al grupului a împărtășit

cu ceilalți „varianta lui de Huck sau Jim”, iar în grupul nou format s-a creat imaginea de ansamblu, provenită din asamblarea celor patru fragmente. Va fi interesant de urmărit ce fragment este ales în fiecare grup pentru dramatizare/*still image* și cum vor fi acestea inter-evaluate pe parcursul orei a 3-a.

Deasemenea, intenția mea pentru următoarea proiectare și aplicare a aceleiași unități de învățare este de a dedica o oră studiului drepturilor omului, adaptat din nou, desigur, nivelului clasei a VIII-a, și unei pledoarii în favoarea lui Jim, pregătită în grupuri.

Ca mulți alți profesori de limba și literatura engleză, din varii țări, recomand studiul la clasă al romanului în chestiune pentru nivelurile diverse de înțelegere și interpretare pe care acesta le propune. Poate fi o relatare înduioșătoare a unor aventuri, așa cum poate fi și o imagine crudă a unei societăți în care prejudecățile primează. Și, în ciuda referințelor clare, de netrecut cu vederea, la această societate din sudul SUA, Huck Finn este mai mult decât orice o poveste universală, atemporală și cu siguranță una din cele mai reușite descrieri ale unei relații de prietenie din literatura internațională.

Creativitatea – premisă a învățării la orele de limba engleză

De **Mihaela-Laura Cuibuş**

Școala Gimnazială Nr. 1, Ciomeghiu (Bihor)

Cred că putem fi cu toții de acord cu privire la faptul că, indiferent de metoda de predare folosită, învățarea nu are loc fără ca elevul să participe la procesul de învățare. Consider că jocurile și cântecele pot fi o metodă foarte eficientă pentru a crește motivația elevilor, precum și pentru a oferi o atmosferă plăcută de învățat; ele sunt distractive și îi ajută pe elevi să devină activi în învățarea lor, motiv pentru care apelez la acestea în orele de limba engleză. În afară de activarea cursanților, am observat că jocurile și cântecele creează, de asemenea, o atmosferă confortabilă și prietenoasă în interiorul clasei, în care elevii, în special cei timizi, se simt mai confortabil să se exprime în limba țintă. De asemenea, jocurile îi ajută pe elevi să se cunoască mai bine, putând fi folosite pentru a ajuta la recrearea diverselor situații din viața reală și, prin urmare, le inspiră elevilor sentimentul că ceea ce fac este relevant. Pe lângă faptul că le oferă elevilor o șansă de a fi mai activi, jocurile și cântecele plasează de obicei profesorul într-un rol de fundal și, prin urmare, le permite elevilor să-și asume mai multă responsabilitate, dezvoltându-și astfel potențialul creativ.

Probabil cea mai necunoscută și totuși cea mai extraordinară abilitate a creierului uman este aceea că este capabil de a crea. Doar noi, oamenii, primim privilegiul minunat de a crea. Tot ce a obținut umanitatea este un rezultat al forței creative cu care am

fost binecuvântați. Este un cadou pe care ar trebui să-l recunoaștem și să-l folosim cât mai mult, deoarece este o sursă inepuizabilă de putere și energie, un factor esențial de progres în evoluția lumii contemporane. Nicio altă specie de pe Pământ nu are această capacitate.

Trăim într-o lume care se schimbă mai repede ca niciodată, o lume care trebuie să facă față provocărilor niciodată întâlnite până acum. Astăzi, trebuie să jucăm un rol activ și decisiv în tot ceea ce facem. Există o nevoie tot mai mare de inteligență și imaginație. Oamenii trebuie să-și dovedească creativitatea și inițiativa în toate domeniile vieții.

Aceste cerințe ale lumii contemporane necesită idei și abordări inovatoare. Inovația este un proces care implică imaginație și creativitate. Gânditori strălucitori, genii și oameni obișnuiți s-au dovedit creativi ori de câte ori au descoperit teorii și concepte fantastice, idei interesante. Importanța creativității pentru condiția umană este evidentă – fără ea nu avem artă, nici literatură, nici știință, nici inovație, nici progres. Dar creativitatea are un rol la fel de important și în educație. Din păcate, educația tradițională nu încurajează elevii să-și dezvolte creativitatea. Există câteva limite standardizate care oferă puțin spațiu gândirii neconvenționale. Noua generație trebuie să fie pregătită pentru a găsi soluții nu numai pentru cele cunoscute, ci și pentru problemele necunoscute cărora oamenii trebuie să le facă față. Prin urmare, educația ar trebui să gândească anticipat și să reconsidere modul în care generația următoare trebuie să fie instruită și inspirată.

Aceasta înseamnă că unele dintre ipotezele de bază ale sistemului nostru de învățământ ar trebui revizuite, fiind necesare noi abordări. Educația modernă necesită activități autentice, o mai bună înțelegere, rezolvarea problemelor din lumea reală. În secolul al XXI-lea există un apel către noi priorități în educație, cum ar fi un accent mai puternic pe creativitate.

Când spunem „creativitate”, de obicei, ne gândim la arte, dar creativitatea poate constitui premisă a învățării la toate celelalte discipline. În ceea ce privește limba engleză, creativitatea are semnificații speciale. Datorită varietății mari de subiecte care trebuie abordate, orele de engleză reprezintă mediul perfect de explorare – o combinație frumoasă de cunoștințe și creativitate. Actul creativ la ora de limbă dezvoltă gândirea creativă, abilitățile de comunicare, cooperarea, curiozitatea, imaginația, mentalitatea deschisă, gândirea critică, îmbunătățește stima de sine.

Îmi place să fiu profesor de limba engleză. A fost visul meu din copilărie și sunt fericită să-mi trăiesc viața făcând ceea ce iubesc. Întotdeauna am fost fascinată de modul în care fiecare elev reacționează diferit la aceeași problemă. Este o experiență atât de minunată – de fiecare dată – aceea de a vedea elevii surprinși de propria capacitate de a găsi soluții. Este motivant atât pentru elev, cât și pentru profesor. Un singur moment de succes creativ aduce energie pentru întreaga zi. O activitate creatoare transformă și dă culoare unei lecții obișnuite, trezind astfel interesul pentru învățare. Gramatica, învățarea vocabularului, vorbirea sau scrisul pot deveni colorate, scilicet amuzante și extrem de ușoare. De aici importanța și utilizarea educațională a potențialului creativ care se află în elevii noștri și, desigur, în noi, profesorii.

Folosind activități creative în orele de limba engleză, încerc să evidențiez faptul că astăzi profesorii educă o nouă generație care ar trebui încurajată să testeze, să exploreze și să inoveze, să caute și să experimenteze lucruri și idei noi. Ar trebui încurajați să pună

întrebări, să aibă curajul să greșească și să vadă aceste greșeli ca o oportunitate de învățare, mai degrabă decât ca pe un eșec. Majoritatea copiilor sunt curioși și imaginativi, au o capacitate extraordinară de adaptare la situații noi, sunt înzestrați și creativi. Avem responsabilitatea de a oferi elevilor noștri cele mai bune condiții pentru a fi creativi și de a lăsa cunoștințele și abilitățile lor să strălucească.

Activități pentru formarea rutinelor, în perspectivă constructivistă

De **Rossana-Elena Jianu**

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 38, Ploiești (Prahova)

Preocupările mele, în calitate de cadru didactic, sunt de a forma copilului de vârstă preșcolară deprinderi de autoservire, de relaționare, de socializare și integrare într-un colectiv, de a dezvolta latura socio-emoțională a celor mici. Rolul nostru este de a-i ajuta pe cei mici să-și descopere propria identitate, autonomie și să dezvolte o imagine de sine pozitivă, constructivă. Activitatea Toate acestea vor fi atinse prin activități de rutină și vor reprezenta premisele unui parcurs de succes în plan social, școlar, personal al copiilor.

În învățământul preșcolar, rolul educatorului este de a-i forma copilului capacitatea de a interacționa cu alți copii, cu adulți și cu mediul înconjurător pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi, de a-l ajuta să-și descopere propria identitate, autonomie și de a-și descoperi o imagine de sine pozitivă. În această idee, demersurile în plan didactic țin seama de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Ținând cont de faptul că vârsta copiilor este atât de fragedă și că majoritatea lor vin în grădiniță din familie (mulți dintre ei nefrecventând creșa), rolul educatoarei este de a-i ajuta să se integreze în viața de colectivitate, la regulile acesteia. Astfel, în fiecare zi caut să planific activități prin care urmăresc să le dezvolt rutine. Asta face ca activitatea mea să devină o rutină. Totodată, diversificând abordările, oferindu-le diversitate, încerc să le stimulez curiozitatea, afectivitatea. De exemplu, în fiecare dimineață, întâmpinarea copiilor o realizez prin trecerea copiilor prin fața locului numit de noi „Panou de bun venit”. Acest „panou” are câteva imagini reprezentând modalități de salut (batem palma, o îmbrățișare, strângere de mână, dans, cântat). Alegerea modalității de salut este a copiilor și amândoi, copil, educatoare ne salutăm așa cum își dorește copilul.

„Întâlnirea de dimineață” reprezintă de asemenea o rutină la care copiii participă cu plăcere. În acest moment al zilei vorbim printre altele despre ce zi a săptămânii este în momentul respectiv, cum este vremea, cine este prezent, cine absent, cum se simte fiecare

etc. Încerc astfel să-i ajut să-și conștientizeze emoții, trăirile, să le exprime, dar și să empatizeze cu ceilalți.

La cei mici sunt importante toate rutinele care duc la formarea achizițiilor legate de autonomie, de deprinderile legate de servirea mesei, de ordinea din sala de clasă, în spațiul propriu, deprinderi de igienă personală. Explicarea, exersarea felului în care ne spălăm pe mâini, poziția corpului la masă (în timpul servirii mesei, atunci când lucrează, scrie, desenează), cum folosim tacâmurile, conduita în timpul servirii mesei, cum ne îmbrăcăm, dezbrăcăm, încălțăm, cum întoarcem hainele pe față, cum le păstrăm în ordine va deveni în timp o rutină pentru copii. Nerespectarea acestor conduite mă pun în poziția de a-l pune pe copil în situații de problematizare: conștientizarea greșelii, verbalizarea comportamentului corect și aplicarea în practică a celor reamintite, motivul pentru care este greșit, nedorit comportamentul inițial. Toate acestea le practicăm din prima zi de grădiniță, în fiecare zi.

Activitățile didactice cuprind activități și jocuri liber alese, tranziții, rutine, activități pe domenii experiențiale, activități recuperatorii. Toate acestea abordează câte o anumită temă în fiecare săptămână sau sunt parte dintr-un proiect tematic întins pe mai multe săptămâni. Pentru realizarea acestei planificări ținem cont de evenimentele notabile, de interesele, subiectele aduse în discuție de copii, iar informația este prezentată pentru nivelul de înțelegere al copiilor. Evident, pregătirea activităților constituie o rutină pentru noi: realizarea fișelor de lucru, alegerea/ selectarea jocurilor didactice, a celor din categoria liber alese, suportul intuitiv pentru diverse activități, filmulețe, realizarea de PPT-uri, material mărunt pentru activități practice și nu numai, născocirea de elemente surpriză care să le capteze atenția, stimulente cât mai diverse.

La începutul fiecărui an școlar, tuturor copiilor le este aplicată o evaluare inițială la toate domeniile de studiu. La grupa mică este ceva mai greu de realizat acest lucru, ținând seamă de faptul că relația dintre copil și educatoare este încă la început, ei neavând timpul necesar pentru a căpăta încredere în noi, fiind încă în perioada de adaptare, aceasta fiind mai lungă sau mai scurtă în funcție de gradul de socializare și adaptare a fiecăruia. Mulți dintre ei nu se simt încă în siguranță în mediul grupei, fără bunici și părinți, într-un moment în care se găsesc în fața multor necunoscute – adulți, copii, mediu, reguli/ limite. Atunci facem apel la informațiile care vin de la părinți, bunici și descoperim și completăm imaginea fiecărui copil prin intermediul jocului, prin discuții individuale sau în grupuri mici, prin observarea lor pe parcursul zilei în conjuncturi diverse.

În fiecare dimineață ne reamintim regulile grupului/ clasei, mai ales cele care vizează comportamente din timpul activităților, jocurilor, interrelaționare. Aceste reguli sunt fixate, de regulă, împreună, la începutul fiecărui an școlar. Li se explică de ce este atât de important să avem și să respectăm aceste reguli și care sunt consecințele nerespectării acestora. Aceste lucruri ne sunt doar expuse și atât. Ajungem la concluzii împreună, rolul meu fiind acela de a-i pune în situația de a găsi singuri răspunsuri logice, prin întrebări bine ticluite.

În timpul jocurilor liber alese urmăresc cu mare atenție felul în care copiii interacționează între ei, cât de corect vorbesc din punct de vedere gramatical, cum mănuiesc instrumentele de scris/ desenat/ pictat, dacă apar conflicte și cum reușesc să depășească

aceste momente. A devenit o rutină să corectez exprimările greșite din punct de vedere gramatical (formele de singular/ plural, acordul între subiect și predicat, formele de dativ/ genitiv etc). De multe ori apar conflicte între copii, adresări inadecvate, de fiecare dată pun accent pe ceea ce simte copilul „victimă”, îi pun în situația de a gândi ce ar simți „agresorul” într-o situație similară, cum ar fi trebuit să procedeze și de ce, care sunt avantajele și/ sau dezavantajele comportamentului indezirabil, pe formulele pe care, teoretic, ei știu că trebuie folosite atunci când își doresc ceva (te rog) sau când primesc ceva (mulțumesc), „scuză-mă” atunci când greșim unii față de alții. De asemenea, pun foarte mare accent pe exprimarea trăirilor, sentimentelor, emoțiilor ca exercițiu pentru cel care exprimă, dar și pentru dezvoltarea empatiei. În afara contextelor directe, intervenția noastră, în acest sens se transferă și în joc, în activități din cadrul domeniilor experiențiale. Se încurajează foarte mult dialogul între copii – parteneri de joacă, între membri echipelor formate în diferite contexte, expunerea propriilor păreri și susținerea lor prin argumente.

Problematizarea este una dintre metodele care îi ajută pe preșcolari să gândească, să găsească soluții, variante noi pentru rezolvarea unor probleme ivite. De exemplu, în activitatea de evaluare – educarea limbajului – „Puiul” de Al.Brătescu Voinești, am organizat un joc de rol. Pentru momentul plecării prepeliței în țările calde alături de puii sănătoși și abandonarea puiului rănit, copiii au avut ca sarcină exprimarea sentimentelor față de decizia mamei prepeliță și să găsească ei soluții alternative la situația dată. Am avut surpriza să descopăr o deschidere grozavă a copiilor în a-și exprima sentimentele de compasiune față de puiul rănit, furie, supărare, dezacord față de decizia mamei de a-l părăsi. Iar argumentele lor au fost destul de bine susținute, însă cu fisuri, evident. Surpriza cea mare a venit din partea unei fetițe. Cea mai timidă dintre toți, care aproape niciodată nu își manifesta dorința de a participa activ la activități, uneori neatentă, mai mereu preocupată de altceva. Soluția perfectă: Și-ar fi organizat puii sănătoși astfel încât, cu ajutorul unei batiste luată de pe sârma unui țaran din apropiere, să care puiul rănit, făcând cu rândul, ducându-l în zbor până la destinație. Problematizarea pe care le-am prezentat-o a adus copiii în situația de a gândi, de a găsi soluții diverse, de a analiza soluțiile prezentate de colegii lor.

Una dintre regulile clasei este să ascultăm când cineva vorbește, să ne așteptăm rândul atunci când avem ceva de spus. Am făcut cu ei un experiment cu ei în acest sens. Ce se întâmplă dacă vorbesc mai multe persoane deodată? Comunicarea este ratată, iar fiecare dintre participanții la actul comunicării, își dorește să fie ascultat, înțeles, validat pentru ceea ce spune. Este un exercițiu pe care îl repet de fiecare dată când revin la obiceiul de a vorbi deodată. Și are efect... Nu este ușor să deprindem comportamente dezirabile, de preferat, mai ales atunci când fiecare dintre noi ne dorim să ne facem auziți, când ne dorim validări.

Exersarea exprimării în propoziții simple, dezvoltate, corecte din punct de vedere lexical, fonetic, sintactic este o grijă în fiecare moment al zilei, începând cu discuțiile libere și terminând cu activitățile pe domenii experiențiale.

De fiecare dată când explic copiilor sarcinile de lucru, îi încurajez să întrebe, să ceară explicații suplimentare, să nu se sperie atunci când greșesc. Le spun de fiecare dată că exercițiul este mama învățării, că recunoașterea greșelii este primul pas spre corectare.

Cu siguranță că exemple de rutine în activitatea didactică

desfășurată la clasă ar putea continua. Ținând cont de faptul că la fiecare pas, în orice moment interacțiunea cu copiii de vârstă preșcolară este o provocare, găsirea de soluții pentru a le stimula gândirea, curiozitatea, motivația reprezintă o provocare în fiecare zi, solicitând deopotrivă atât creativitatea, flexibilitatea, cât și spontaneitatea.

Jurnal de pandemie și orar pentru „Școala de acasă”

De **Monica Stoica**

Școala Gimnazială Andrei Mureșanu, Ploiești (Prahova)

Experiența școlii din fața telefonului, tabletei sau calculatorului a fost una de provocări, de adaptare din mers la condiții pe care înainte le respingeam. Efortul a fost din partea tuturor: elevi, părinți, cadre didactice. Din punctul meu de vedere am avut ocazia să învăț și să mă dezvolt cât nu credeam că e posibil într-un timp atât de scurt și într-un mod atât de alert. Cred cu tărie că experiențele nasc competențe, în cazul acesta, necesare și transformatoare pentru mine și elevii mei.

Încă din 17 martie, adică săptămâna următoare închiderii școlilor din cauza noului coronavirus, am început orele conform unui orar și program gândit în primele zile de plutire în necunoscut. Am simțit nevoia să mă ancoriez între niște repere bine stabilite, așa încât, indiferent din ce direcție va bate vântul eu să rămân la mal, în siguranță. Și au fost destule vijelii...

Prima a apărut în cea dintâi zi de *Zoom*. Eram atât de mulțumită de mine ca învățasem să folosesc această platformă, după ce participasem la un webinar și exersasem tot weekendul făcând multe simulări! Dar iată că luni dimineață, când le-am spus copiilor să își descarce aplicația pe telefoane și îi instruiam cum să procedeze, o mămică a fost foarte revoltată că trebuie să stea pe „atâtea platforme” și că „cine și când i-a învățat să le folosească?”, cu toate că eu tocmai asta încercam să fac. Cel mai rău a fost că și-a exprimat nemulțumirea pe grupul de Whatsapp al copiilor și toți cei mici au citit cum sunt luată „în balon”. Ce e și mai rău e că respectiva mămică este cadru didactic... și a recidivat.

Următoarele probleme au fost cele impuse de interacțiunea în noul mediu. Cum procedăm când intrăm în *meet*, când trebuie să vorbim, să tăcem, să scriem, să ridicăm mâna, să fim atenți, să nu sorbim din pahar, să nu mâncăm, să nu ne certăm cu frații, să nu-i auzim pe părinți când țipă sau scapă din mâini oale etc. Așa că primele lecții au fost cele de management al „școlii de acasă”. Am discutat despre punctualitate, salut, respect, intervenții, politețe, civilitate, amabilitate. Le-am discutat, le-am scris pe padlet, le-am repetat în fiecare zi și încetul cu încetul le-am internalizat.

Cel mai important lucru, în acele zile când nu ieșeam din case, mi s-a părut să avem cu toții o preocupare, să ne continuăm

treburile/orele ca și cum am fi mers la școală. Rutinele sunt foarte importante în viața copiilor și nu numai a lor. Munca după un program ne ordonează timpul și viața, ne dă sentimentul stabilității și normalității.

Așadar am hotărât că un program zilnic e foarte important. Nu mai știu cum am ajuns, în peregrinările mele pe Facebook în acele zile, să descopăr pe Khan Academy un model de orar pentru un program de studiu la distanță. Mi s-a părut a fi o idee interesantă să le dau copiilor după modelul acela un astfel de program, derulat pe parcursul unei zile întregi, cu explicații, cu motivații, cu idei de petrecere a timpului liber și de relaxare. Programul/ Orarul „școlii de acasă” arată așa:

ORA | ACTIVITATEA

8- 9 Mic dejun

Pregătiți-vă pentru o zi minunată!

Și nu uitați, schimbați-vă de pijama!

9- 9:40 După o noapte odihnitoare, mintea noastră e „ascuțită”, așa ca începem cu ceva provocator – o problema atractivă, un test interesant, o discuție de planificare a zilei. Acum va fi anunțat programul zilei, însă orarul de la școala rămâne valabil în cea mai mare parte.

Dacă vei primi o fisa cu exerciții, te rog sa le rezolvi chiar dacă ți se par foarte ușoare. În caz ca vei termina mai repede, vei avea o pauza mai mare.

Dacă ai lipsuri, poate dura ceva mai mult, dar e bine pentru tine! Aceasta este șansa ta de a completa aceste lacune, care altfel te-ar putea tine pe loc.

Dacă vei avea voință și răbdare, îți vei îmbunătăți abilitățile matematice și vei fi mai încrezător în tine. Vei vedea lumea în moduri noi și interesante!

9:40- 10 Pauza de joaca – nu pe telefon! Sari coarda, fa gimnastica, creează un parcurs aplicativ în holul casei, cum făceam în pauze la școală! E mai ușor pentru cei care stați la casa: jucați-vă în curte sau în grădină!

10- 10:40

zoom Tocmai am invatat sa folosim platforma zoom! Vom exersa pe ea, verificand tema si facand exercitii noi. E o ocazie foarte buna sa ne vedem si sa interactionam. In functie de orar Mate/LLR ori alta disciplina

10.40- 11.00 Citesti in liniste din cartea preferata!

11- 11.40

zoom In functie de orar Mate/LLR ori alta disciplina

Gata! am terminat! Urmează programul de voie. Îți dau câteva idei, mai jos!

12- 13 Pranzul

Poti asculta povesti audio

[archive.org/details/5SaptaminiInBalon_201306- /](https://archive.org/details/5SaptaminiInBalon_201306-/)

[www.povesti-pentru-copii.com/povesti-audio/playlist.html/-/](http://www.povesti-pentru-copii.com/povesti-audio/playlist.html/)

www.mybuni.com/

13- 14 Hobby

Dacă ești pasionat de programare, poți accesa un program ușor, cum ar fi

Code.org Express course (pentru începători).

Khan Academy computer programming, (pentru nivel incepator si intermediar)

Ambele sunt in limba engleza, dar foarte intuitive. Vei avea ocazia sa exersezi si engleza!

Programarea calculatoarelor este mult mai distractivă și mai creativă decât probabil ți-ai imaginat vreodată. Ambele resurse încep prin crearea de desene animate și animații distractive și singur poți crea jocuri distractive pe care tu și prietenii tăi le puteți juca.

14- 20 Daca ai vreo tema, fa-o acum, nu lasa pe mai tarziu!

Relaxeaza-te, joaca-te, fa-ti ordine in biblioteca, in dulapul cu haine, in birou!

Picteaza, bricoleaza, ajuta-ti parintii in gospodarie!

Petrece timpul cu fratii, surorile si parintii vostri!

Invata ceva nou!

20- 21 Stinge lumina, e timpul pentru somn! Maine incepe alta aventura!

Și, de atunci, programul s-a desfășurat zilnic între orele 9 și 11:40, cu prelungiri în unele zile când elevii mei voiau sa ne uităm la fotografiile făcute de-a lungul anilor în timpul activităților școlare și extrașcolare.

Am învățat să folosesc foarte multe instrumente digitale pentru proiectarea activităților online. Mi-am împărțit timpul între activitățile sincron, asincron, mixte, webinar, conceput exerciții, scheme, cărțile digitale, explorarea unor site-uri, toate pentru a oferi suport didactic adecvat orelor la distanță.

În afară de plusul pe care l-am simțit pentru pregătirea mea ca profesor, am reușit acum, la final de ciclu primar (câci suntem clasa a IV-a!), să-mi cunosc foarte bine elevii și, mai ales, pe părinții lor. Acum s-a văzut cum sunt părinții cu adevărat, cum știu să își crească copiii, cum se respectă unii pe alții, câtă atenție dau școlii, cât preț pun pe învățatură...!

În ultimele zile, acum, când am început numărătoarea inversă până la finalul anului școlar, am început să obosim. E ca atunci când, după ce am mâncat prea mult din prăjitura preferată, avem sentimentul de prea plin și avem nevoie să luăm o pauză. Îmi doresc ca, la toamnă, la întoarcerea la școală, fiecare copil să poată avea un calculator sau măcar o tabletă, ca să nu mai fie nevoit să citească sau să scrie de pe telefon... Emoțiile legate de terminarea unui ciclu de cinci ani în aceste condiții, le ascund cât mai adânc deocamdată ...

Platforme educaționale pentru învățarea fundamentelor internaționale ale informaticii

De **Edina Timb**

Liceul Teoretic Emil Racoviță, Baia Mare (Maramureș)

Utilizarea dispozitivelor IT în procesul instructiv-educativ au la

bază conștientizarea impactului pe care-l au noile tehnologii atât în mediul școlar, cât și în mediul social și personal al elevilor, încă din primii ani de școală. Platformele educaționale, introduse în activitățile desfășurate la clasă au un impact puternic asupra strategiilor didactice și a dezvoltării unor noi forme de organizare a instruirii.

Articolul este un rezumat al utilizării unor platforme educaționale în procesul instructiv-educativ la clasă și este totodată un îndemn adresat cadrelor didactice, începând cu învățământul primar de a include noțiuni informatice în predarea-evaluarea elevilor. Informatica poate crea acea subtilă punte de legătură între știință și artă. De aceea, platformele educaționale care folosesc elemente de programare, se înscriu în tendințele generate de utilizarea noilor tehnologii informaționale.

Deși menirea profesorului este „de a stârni dragostea de lectură, patima pentru carte, sficiunea nobilă în fața ideii de frumos”, cum zice Nichita Stănescu, platformele educaționale digitale sprijină dobândirea competenței cheie stabilite la nivel european, și anume competența digitală (abr. TSI – tehnologia societății informației). Sau, poate, cu atât mai mult.

Informatica poate crea acea subtilă punte de legătură între știință și artă... De aceea platformele educaționale care folosesc elemente de programare, se înscriu în tendințele generate de utilizarea noilor tehnologii informaționale...

Pladoarie pentru utilizarea platformelor online

Utilizarea platformelor educaționale online, oferă o serie de avantaje în procesul de învățare precum:

- creează spațiul perfect pentru lucrul în echipă; elevii învață să își exprime creativitatea, să își antreneze gândirea critică în rezolvarea problemelor și în luarea deciziilor;
- facilitează crearea unei relații mai apropiate și profunde între cadrul didactic și elevi;
- face ca întâlnirea dintre cadrul didactic și elev să fie plăcută, antrenantă, satisfăcătoare de ambele părți;
- ajută elevii să facă legături între teorie și experiența lor de viață;
- permite învățarea personalizată (diferențierea), deoarece elevul trăiește o experiență personală pe care o validează și valorifică;
- creează un mediu de siguranță pentru elevi, să exploreze, fără frica de eșec;
- crește motivația elevilor pentru învățare și în afara orelor.

Lucrul în echipă presupune cooperare, negociere, ascultarea activă și înțelegerea nevoilor celorlalți componenți ai echipei. Prin crearea de contexte pentru elevi să lucreze în echipă, aceștia au ocazia să își exprime opiniile, să învețe că este în regulă să greșească și să își exerseze creativitatea pentru a găsi împreună soluții la sarcinile pe care le au de rezolvat.

După desfășurarea lucrului în echipe, elevii trebuie încurajați să ofere feedback. Cadrul didactic trebuie să creeze contexte în care elevii să primească și să ofere feedback, deoarece aceasta poate să aducă beneficii precum:

- înțelegere mai clară a procesului lor de învățare, ce progrese au făcut, ce mai au de învățat – poate ajuta elevii să se

autoevalueze, să accepte feedbackul și să își găsească modalități personalizate cum să îl folosească;

- creșterea motivației pentru învățare;
- utilizat corect, pune accentul pe ce poate fi îmbunătățit și găsirea de soluții, și nu pe greșeli;
- oferă spațiu elevilor să exerseze cum să comunice clar, concis, să ofere o părere constructivă, cu empatie;
- crește încrederea în sine și creează un spațiu de siguranță.

Realitatea în școlile din România

În momentul de față, materia „Informatică și TIC” este în trunchiul comun pentru clasele a V-a, a VI-a și a VII-a. Drept urmare, în învățământul preuniversitar, încă vin elevi care nu au studiat materia amintită, nici măcar sub o altă formă/denumire ca opțional la clasă.

Programa școlară pentru materia Informatică, clasa a IX-a, filieră teoretică, profil real, specializarea Științe ale naturii, propune definirea unor noțiuni teoretice de specialitate (algoritm, expresii, structuri, etc.) care sunt greu de înțeles pentru majoritatea elevilor.

Am încercat (la nivel experimental) utilizarea anumitor platforme online în explicarea/asimilarea unor noțiuni teoretice, specifice materiei Informatică, care să aibă și conotații interdisciplinare sau transdisciplinare.

Modele de fișă transdisciplinară (TIC – Informatică – Matematică) pentru elevi cu și fără CES realizat la o oră înregistrată în EU CODE WEEK 2019 se găsesc la adresele:

- edinatimb.files.wordpress.com/2019/10/studio.code_.org_.artist_fis_a.pdf
- edinatimb.files.wordpress.com/2019/10/studio.code_.org_.artist_fis_a_ces.pdf

Platformă online

O platformă utilă pentru a pune bazele gândirii computaționale este studio.code.org/courses. Există 4 cursuri, organizate gradual, pe particularități de vârstă, toate cuprinse în *Fundamentele informaticii*:

Cursurile sunt structurate astfel:

- *Cursul 1* este recomandat copiilor cu vârste cuprinse între 4-6 ani sau elevilor din clasa pregătitoare. Lecțiile cursului îi vor ajuta pe elevi să învețe să colaboreze unii cu alții, să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor și să persevereze prin sarcini dificile.
- *Cursul 2* este conceput pentru elevii care pot citi și nu au nici o

experiență anterioară de programare. Parcurgând lecțiile acestui curs elevii vor crea programe pentru a rezolva probleme și vor dezvolta jocuri sau povești interactive.

- **Cursul 3** este conceput pentru elevii care au parcurs Cursul 2. Elevii vor aprofunda subiectele introduse în cursurile anterioare, pentru a le adapta la soluții pentru probleme mai complexe de programare. La sfârșitul acestui curs, elevii vor crea povești și jocuri interactive.

- **Cursul 4** este conceput pentru elevii care au parcurs cursurile 2 și 3. Ei vor învăța cum să abordeze puzzle-uri de complexități sporite prin combinarea mai multor concepte atunci când rezolvă fiecare provocare. Până la terminarea acestui curs, elevii vor crea programe care să pună în evidență aptitudini multiple, inclusiv bucle și funcții cu parametri.

La finalul oricărui curs, elevii vor primi diplome (în engleză sau română) care certifică completarea tuturor lecțiilor și competențele dobândite.

Fiindcă am clase unde există elevi cu cerințe educaționale speciale (CES) conținutul primului curs, deși este dedicat copiilor mici, preșcolari, l-am aplicat cu succes acestor elevi.

Beneficiile unei platforme educaționale

Platforma amintită permite vizualizarea progresului fiecărui elev înscris într-un curs creat de profesor. Pentru a crea un curs, profesorul trebuie să parcurgă următorii pași:

1. Crearea unui cont pe studio.code.org. Pe pagina principală veți găsi butonul Autentificare. Dacă nu aveți cont vă creați unul apăsând pe butonul "Creează un cont". Conectarea pe contul creat se face prin emailul personal și o parolă.
2. După conectare, pe Panoul meu principal veți găsi Secțiuni de clasă, unde aveți posibilitatea de a crea o secțiune nouă, apăsând pe butonul Creează secțiune.

Câteva recomandări în crearea secțiunilor la clasă:

- dacă sunteți profesor la ciclul primar/gimnaziu/liceu, pentru fiecare clasă creați câte o secțiune nouă.
 - dacă nu dispuneți de suficiente calculatoare în laborator sau doriți ca elevii să lucreze în echipă, puteți alege Permite programarea în perechi, astfel elevii pot lucra în pereche, partajând și progresul.
3. Un beneficiu aparte la crearea unei secțiuni de curs este faptul că profesorul poate alege, în funcție de particularitățile de vârstă a

elevilor săi, modul în care elevii vor fi adăugați.

4. După crearea secțiunii, cursul va avea un cod format din 6 litere, scrise cu majuscule.

Elevii trebuie și ei să își creeze conturi urmând aceeași pași ca și profesorul. Pentru ca ei să se înscrie într-o secțiune, profesorul trebuie să distribuie codul secțiunii. În funcție de opțiunea aleasă (autentificare cu imagine, cu cuvinte sau cu emailuri), după înscrierea elevilor în secțiune aceștia vor apărea pe panoul de progres.

Un alt beneficiu al acestei platforme este faptul că în panoul de progres profesorul poate vedea modul în care lecțiile sunt parcurse de către fiecare elev înscris. Nivelul de completare cu verde semnifică rezolvarea integrală a problemelor:

Concluzii

Prin includerea în actul educațional a platformelor/softwarelor digitale, de la vârste foarte mici, am încercat și am avut dorința de a cunoaște valorificarea potențialului mediului virtual de învățare și a suportului informațional pe care îl oferă tehnologia, asupra modalităților de sprijinire a acestora în activitatea didactică.

Platformele digitale de învățare au un scop educațional în sine. Nu trebuie neglijată însă valoarea adăugată de cadrul didactic, prin integrarea adecvată a acestor resurse în activitatea de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie

- predaviitor.ro, conținutul cursului 5.2. Învățarea experiențială la clasă
- studio.code.org/courses
-

www.sucitoruldeminti.ro/atelier-didactic/feedback-ul-in-clasa-de-elevi/

Platformă de e-learning pentru religie

De **Ionița Timiș**

Colegiul Național Pedagogic Gheorghe Lazăr, Cluj-Napoca (Cluj)

Educația a vizat, de-a lungul timpului, formarea personalității, în funcție de particularitățile fiecăruia, dar și în funcție de dinamica socială, de mobilitatea profesiilor prin integrarea dinamică a omului în societate. Indiferent de metoda prin care se transmite educația, astăzi, mai mult ca oricând, educația online este mai necesară ca niciodată. Tocmai de aceea, am încercat să punem la dispoziția profesorilor de religie o platformă e-learning. Am gândit această platformă într-o manieră didactică, care să acopere toată programa școlară, toate unitățile și toate conținuturile. Din toamna acestui an, profesorii de religie din întreaga țară vor avea acces la materialele din această Platformă. Datorită generozității și muncii

asidue, depuse de acești oameni inimoși, o țară întreagă va beneficia de roadele acestei strădanii. Chiar dacă, din toamnă, învățământul clasic ar reveni la normal, această Platformă va rămâne valabilă și absolut necesară. Din feedback-urile primite de la elevii din întreaga țară, cărora li s-au distribuit o parte din aceste formulare și exerciții, în ultimile două luni din anul școlar, ce tocmai a trecut, am constatat plăcuta impresie pe care au avut-o aceștia vis-à-vis de această modalitate de a face religia, care, cu toate că rămâne fidelă tradiției, este diacronică și se adaptează oricărui timpuri și oricărui vremuri.

Școala a jucat întotdeauna un rol esențial în orice epocă, iar astăzi, în contextul unei societăți structurate printr-o cunoaștere informațională și eficiență tehnizată, orientate spre pragmatism, relevanța educației este una și mai mare. În această perspectivă, există riscul ca educația să fie redusă la dimensiunea informațională. Actul educațional nu poate fi epuizat însă în ceea ce înseamnă transmiterea unui set de informații și de abilități practice, oricât de performante ar fi acestea.

Educația nu trebuie să se rezume doar la aspectul informativ și la cel pragmatic. Procesul educației se desăvârșește doar atunci când luăm în discuție și componenta sa formativă. Caracterul formativ al educației implică, în general, dobândirea de atitudini la nivel moral, civic, estetic și, în mod cu totul special, valorificarea educației religioase. În cadrul acestui tip de educație, omul învață cine este Dumnezeu și cum să se apropie de El, dobândește stabilitatea emoțională și, totodată, duhovnicească. În absența educației religioase, omul nu prinde rădăcini puternice, stabile, și la orice mică pală de vânt se poate clătina [1].

Trăim vremuri fără precedent, în care educația, alături de multe sectoare ale vieții sociale și spirituale, a avut de suferit în această perioadă. Educația este segmentul care leagă generațiile prin cultură și spiritualitate, și fără de care, nicio societate nu poate subzista. Modalitatea în care se transmit valorile educației, diferă de la o epocă la alta. Prima, și cea mai eficientă educație a fost cea directă, de la mamă la copil, mai întâi în pânțelele matern, iar apoi în sânul familiei. Trecând prin educația antică, transmisă de la maestru la ucenic, și prin educația clasică, de la învățător la elev, azi, prin forma în care ni se propune, tehnologia ia locul părinților, și chiar al dascălilor, fără să se cunoască consecințele pe termen lung a acestui fenomen.

Datorită ritmului alert în care s-a mișcat educația în aceste vremuri de restriște, tehnologia a fost intermediarul prin care educația a ajuns la mintea, și mai puțin la inima copiilor. Nici religia nu a avut alte strategii, deși, în vremuri, nu demult apuse, nu vedeam în tehnologie o metodă care să acapareze atât de mult viața culturală, dar și cea spirituală. Un proiect inedit, pentru disciplina religie, a prin viață în urmă cu trei luni. Este vorba despre o platformă e-learning la religie, care se află la următoarea adresă: religieonline.ro.

Această platformă s-a născut din dorința de a veni în sprijinul profesorilor de religie, în această perioadă de educație online, și nu numai. Inițiativa acestui proiect s-a născut chiar înainte de a intra în perioada de educație online. Punctul de pornire a fost experiența a patru a de concursuri online la disciplina religie. „Alături de Hristos în Europa secolului XXI” este un concurs pe care l-am inițiat în anul 2016, la care au participat în fiecare an, elevi români din diverse țări ale Europei. Încă din primul an, s-au înscris copii din 13 țări ale Europei. Formularele folosite la aceste

concursuri au constituit o provocare pentru colegii din întreaga țară, pe care le-au considerat a fi ideale pentru această nouă strategie de învățare.

În primăvara acestui an, în urma concursului pe care l-am organizat pentru cei 1500 de copii români din Italia, după finalizarea acestuia, formularele au fost distribuite profesorilor de religie, dintr-un grup național, pentru a le folosi în perioada pascală, conform programei analitice. Au fost extrem de încântați de această metodă online de evaluare a cunoștințelor. Bazându-mă pe acest feedback, am reușit să-i motivez și să-i mobilizez în formarea unei echipe de 70 de profesori care să lucreze la realizarea unei platforme online. Inspectorul general din Ministerul Educației Naționale, domnul conf. univ. dr. Vasile Timiș, a acceptat să ne fie referentul științific al acestei Platforme. Din mărturisirile dumnealui, această Platformă e-learning, este unică nu numai la nivel național, ci și internațional. De asemenea, este unică, la nivelul tuturor disciplinelor școlare. Disciplina religie a făcut pionierat în această privință.

Lansarea proiectului s-a făcut la începutul lunii martie. De atunci săptămânal, sau chiar mai des, avem videoconferințe online, la care participă și domnul inspector general, Vasile Timiș. În cadrul acestor întâlniri punem la cale toate modalitățile didactice, pedagogice și tehnologice, în vederea realizării acestei platforme. Ea este structurată în felul următor: fiecare lecție, începând de la clasa pregătitoare până la clasa a douăsprezecea, are cel puțin două exerciții de consolidare a cunoștințelor, lucrate în diferite aplicații moderne: e-learningapps, Kahoot, Mentimeter, Puzzle. De asemenea, fiecare unitate de învățare, are un formular de evaluare, care cuprinde toate lecțiile unității respective. Unitatea de evaluare este realizată pe baza formularelor google forms, care permite elevului, după rezolvarea itemilor și trimiterea lui, să primească instantaneu rezultatul, arătându-i unde a scris corect sau greșit, oferindu-i feedback-uri de încurajare și apreciere. De asemenea, pe baza unor setări, și profesorul primește punctajul elevilor, dar și răspunsurile acestora. Este o modalitate eficientă de a studia ora de religie într-o manieră modern, atrăgătoare, plăcută și ușoară. Fiecare item și variantă de răspuns este însoțit/ă de imagini educative. Itemii folosiți sunt diverși, după cum urmează: cu alegere simplă, cu alegere multiplă, cu completare de spații, cu creare de corespondență, cu varianta de fals sau adevărat, cu inserare de videoclipuri etc. Numărul itemilor variază, în funcție de nivelul de studiu. De regulă se încadrează între minim zece și maxim douăzeci de itemi. Formulare sunt concepute, în așa fel încât, elevii să le aprecieze, să le găsească utile, plăcute, interesante, moderne și dorite. De asemenea, exercițiile de consolidare, prin diversitatea lor, sunt foarte atrăgătoare.

Am gândit această platformă într-o manieră didactică, care să acopere toată programa școlară, toate unitățile și toate conținuturile. Dacă aș fi încercat să realizez singură aceste exerciții de consolidare și de evaluare, chiar dacă mi-aș fi dat toată silința, nu aș fi reușit, deoarece cantitatea de muncă este imensă și ar fi necesitat foarte mult timp.

Cele douăsprezece clase, la care se adaugă și clasa pregătitoare, au un total de 65 de unități, respectiv, aproximativ 260 de lecții. Fiecare profesor a primit câte o unitate în vederea realizării formularului google forms pentru evaluare și a exercițiilor de consolidare pentru cele 3-4 sau 5 lecții care aparțin acestei unități. Toți cei care au acceptat această provocare, au considerat

că este înțeles ca să lucrăm în echipă, câtă vreme, dacă eu lucrez o unitate, pe care o pun la dispoziția colegilor de echipă, primesc în schimb, 64 de unități lucrute, dacă predau la toate nivelurile. De asemenea, dacă eu lucrez, 4-5 lecții pentru exercițiile de consolidare, primesc în schimb, 255 de lecții cu exerciții. Tuturor celor 70 de profesori din întreaga țară, le-a surâs această idee.

Cu toate că mulți nu s-au priceput într-ale tehnologiei, i-am instruit, împreună cu excelenta și priceputa doamnă profesoară, Carmen Oprea, de la Craiova, care, alături de soțul dumneai, de specialitate IT-ist, né-a sprijinit în descifrarea tainelor noilor tehnologii. De asemenea, specialist pe didactică, am avut-o pe doamna inspector de religie, Daniela Buzatu de la Timișoara, care, prin experiența de autor de manual școlar, né-a pus la dispoziție structura fișelor de lucru și a materialelor realizate. Familia Oprea né-a creat spațiul virtual și a creat Platforma în care au fost încărcate toate aceste exerciții de consolidare și formulare de evaluare.

Din județul Cluj, s-au înscris următorii profesori: Vasile Călușer, Lioara Petru, Maria Ciceo, Mariana Ilea, Felicia Bărbos, Cristina Sima, Mihaela Roba, Ionela Tămaș, Rodica Mureșan, Alina Tomoiagă, Ionuț Hens, Armancă Iustiniana, Ioana David, Carmen Țandea, Loredana Tușă, Petreus Adina, Silviu Rad și Ionița Timiș. Restul echipei, până la șaptezeci, au fost profesori din diverse județe ale țării, toți cu experiență didactică deosebită, cu gradul didactic I, cu doctorat, autori de manuale școlare, inspectori, formatori, experți etc. Aceștia sunt: Costea Dorina (Caransebeș), insp. Elena Cocârlea (Brăila), Tamara Bujorea (Suceava), Maria Lucaci (Suceava), Ana Luca (Galați), Maria Chira (Satu-Mare), Maria Păduraru (Galați), Roxana Jipa (Brăila), Silvia Poenar (Bistrița-Năsăud), Geta Chiriloiu (Brașov), Elena Ungureanu (Vaslui), Viorica Jolopciuc (Sighetul-Marmației), Irina Leonte (Bacău), Roxana Matei (Buzău), Cosmin Sava (Neamț), insp. Daniela Buzatu (Timișoara), Șteluța Andrei (Gorj), Vera Bindiul (Rădăuți), Gabriela Grădinaru (Neamț), Cornel Duma (Caraș Severin), Simona Căprescu (Teleorman), Petruș Dorobanțu (Brăila), Violeta Boldea (Deva), Zahariou Daniela (Buzău), Mișu Spiroiu (Călărași), Adrian Muntean (Covasna), Gabriela Marinescu (Buzău), Daniela Semian (Neamț), Felicia Păuneascu (Gorj), Simona Necșoiu (Mehedinți), Corina Scridon (Bistrița), Florin Boldea (Deva), Angela Gabon (Satu-Mare), Angela Hoban (Satu-Mare), Mihaela Gurzu (Galați), Angel Păunescu (Gorj), Oprea Carmen (Craiova), Leonid Stăiculescu (Drobeta Turnu Severin), Liliana Stănescu (Brăila), Angel Stăiculescu (Craiova), Adriana Argatu (Constanța), insp. Iuliana Gheorghe (Craiova), Florica Morariu (Iași), Viorica Popa (Galați), Marian Dobrescu (Dâmbovița), Ana Conț (Maramureș), Liana Pașca (Bistrița-Năsăud), Daniela Friciu (Mureș), Victoria Ferescu (Brăila), Ionuț Bolog (Alexandria), Lazăr Stancovici (Timișoara), Natașa Docineți (Sighetu-Marmației), insp. Robert Roșioru (Buzău).

Materialele virtuale au fost transformate și în materiale word, acestea având ca scop realizarea a treisprezece auxiliare didactice, care să fie puse la dispoziția profesorilor și a elevilor, ca fișe de lucru, în cazul în care internetul sau aparatura ar putea juca feste în diverse unități școlare. Toți profesorii din întreaga țară vor fi beneficiarii acestor auxiliare, deoarece vor fi publicate în format electronic și încărcate pe Platforma Religieonline.ro. Această Platformă și Auxiliarele didactice urmează a fi depuse la Ministerul Educației Naționale spre a fi evaluate și avizate.

Din toamna acestui an, profesorii de religie din întreaga țară vor avea acces la materialele din această Platformă. Datorită generozității și muncii asidue, depuse de acești oameni inimoși, o țară întreagă va beneficia de roadele acestei strădanii. Acești oameni, au lucrat cu timp și fără timp, în aceste trei luni, pentru a sprijini munca a mii de profesori din întreaga țară, pentru a apropia elevii, și mai mult de disciplina religie, prin această modalitate virtuală, plăcută și atractivă, dar și pentru a sprijini Biserica neamului românesc. Chiar dacă, din toamnă, învățământul clasic ar reveni la normal, această Platformă va rămâne valabilă și absolut necesară. Din feedback-urile primite de la elevii din întreaga țară, cărora li s-au distribuit o parte din aceste formulare și exerciții, în ultimile două luni din anul școlar, ce tocmai a trecut, am constatat plăcuta impresie pe care au avut-o aceștia vis-à-vis de această modalitate de a face religia, care, cu toate că rămâne fidelă tradiției, este diacronică și se adaptează oricăror timpuri și oricăror vremuri.

Referințe

[1]

<http://patriarhia.ro/educatia-lumina-edificatoare-pentru-viata-7888.html>

[2] religieonline.ro

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: Institutul pentru Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice